

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на научна и образователна степен „ДОКТОР”

Автор на дисертационния труд: Мая Велинова Рогашка

Тема на дисертационния труд: „Възможности за приложение на психологическия тренинг и влиянието му върху изграждане на лидерски качества на морските кадри за военноморските сили и търговското корабоплаване”

Изготвил становището: доц. д-р Райна Стойнешка, ИУ – Варна

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение.

В съвременните условия, когато Военноморските сили и Търговското корабоплаване са поставени пред нови предизвикателства, възниква въпросът за подобряване подготовката на бъдещите морски кадри. Единият от аспектите за задоволяване на тази необходимост е чрез провеждане на обучение, формиращо и развиващо лидерските качества на бъдещите морски командири. Актуалността на научната разработка се изразява в разглеждането на тренинговия метод за обучение на лидери като особен вид интензивно обучение и неговото внедряване при обучаемите, подготвяни за целите на Търговското корабоплаване.

Дисертационният труд има за цел да проучи необходимостта и възможностите за приложение на психологическия тренинг като интерактивен метод на обучение и влиянието, което оказват тренинговите форми на обучение върху изграждане на лидерски качества у бъдещите морски специалисти.

За целта докторантката провежда три изследвания. Първото има за цел да представи тренингвата форма на обучение като основна за лидерската подготовка и установи преценката на курсантите за влиянието на психологическия тренинг върху тяхната лидерска подготовка, нагласата и готовността за участие в тези занятия.

Чрез второто изследване се направи оценка на настоящите лидерски качества сред обучаемите курсанти и се проучва влиянието на личностните черти при

изграждане на лидерски качества сред курсантите и успеха на управленската дейност на командирите.

В третото изследване е направен опит за приложение на тренингови занятия със студентите, като: първо се провежда анкетно проучване сред студентите за установяване на тяхното отношение към учебно възпитателния процес и към ролята и влиянието на психологическия тренинг върху лидерската подготовка на обучаемите; второ, провеждане на мотивационен тренинг със студентите първокурсници от ВВМУ «Н.Й. Вапцаров».

Резултатите от проведените изследвания са подробно анализирани. Направени са съответните изводи и предложения. Очертана е научната новост на дисертацията – за първи път се провеждат анкетни проучвания със студенти с цел установяване на възможностите за приложение на психологическия тренинг като интерактивен метод на обучение. Предложени са варианти за приложението им и за нуждите на Търговското корабоплаване.

ВВМУ „Н.Й. Вапцаров” има натрупан опит по отношение на лидерския модел на обучение и възпитание на офицери. Настоящото научно изследване допринася за доразвиване, усъвършенстване на теорията и практиката в областта на лидерската подготовка на курсанти и нейното приложение при обучаемите, подготвяни за търговското корабоплаване.

2. Познава ли дисертантът състоянието на проблема и оценява ли творчески литературния материал.

Докторант Мая Рогашка е завършила образователно – квалификационна степен магистър, специалност „Социална психология” и специализация „Консултативна психология” във ВТУ” Св. Св. Кирил и Методий”. Като хоноруван асистент и докторант към катедра „Социални, стопански и правни науки” на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” е участвала в разработването на материали, подготовка на анкетна карта и провеждане на тренингови занятия със студентите. Получената квалификация показва, че кандидатът е добил необходимите знания и умения за педагогическа и научна дейност, както и достатъчен научен и практически опит, свързан с проблемите, разглеждани в дисертационния труд.

Направеният обзор от 208 литературни източника /167 на кирилица и 41 на латиница/ показват много добро познаване и възможности за творчески анализ на състоянието по проблема.

Авторефератът е разработен в обем от 51 страници. Отговаря на структурата на дисертационния труд. Съдържа кратко представяне на целите, задачите, методологията на изследване, проведеното изследване и приносните моменти.

3. Избраната методика на изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Методиката на изследване отговаря на съвременните възгледи в психологията и сферата на образованието. Научното изследване включва: разкриване на проблема, открояване на неговата значимост, предлагане на решения на изследваната проблематика и приложни аспекти на научната разработка. Направените изследвания, проведеният мотивационен тренинг и редица други тренигови занятия дават възможност да бъдат постигнати целите и задачите, които авторът си поставя при разработването на дисертационния труд.

4. В какво се заключават научните или научно-приложните приноси на дисертационния труд?

Научно-изследователските приноси на дисертационния труд са обособени в няколко групи.

- Принос на докторантката е систематизирането и доразвиването на богатия дългогодишен опит на ВВМУ «Н. Й. Вапцаров» за лидерска подготовка на курсанти и офицери в следдипломната квалификация и вече доказаната необходимост от усъвършенстване, разширяване полето на приложимост в обучението на студенти от бакалавърска степен.

- Съществен принос на научно ниво е проучената и систематизирана научна информация, която може да се използва за разширяване полето на изследователската работа в тази област, както и за разработване на нови дидактически пособия за висшето образование.

- Дисертационният труд има и научно-приложни приноси. Предлага научни разработки за апробиране и внедряване на трениговите форми на обучение, което ще доведе до приложение на новите интерактивни методи на учебна работа и издигане на педагогическото и методическо равнище на преподаване. Това допринася за развитие на лидерската подготовка на курсантите и студентите във военните училища.

Направените приноси са научно обосновани, доказват ефективността от приложението на психологическите тренинги при обучението на курсантите от ВВМУ «Н.Й. Вапцаров».

5. Резултатите от дисертационния труд използвани ли са вече в научната и социалната практика?

Във връзка с разработвания дисертационен труд, дипломантката има 12 научни публикации, които разкриват мястото, ролята и значението на тренинговите занятия за изграждане лидерските качества на морските специалисти.

Заслужава внимание издадената книга, психологически практикум, в съавторство с проф. д.пс.н. Илия Пеев - «Психологическият тренинг във водния транспорт».

Постигнатите резултати от изследванията в дисертационния труд са личен принос на докторантката. От месец ноември 2011г. до сега тренинговите занятия със курсантите са провеждани изцяло под нейно ръководство.

6. Мотивирани препоръки за бъдещото използване на научните и научно-приложни приноси.

Да се използва, развива и обогатява нарупания опит за повишаване подготовката на командирите, тактическите ръководители, инструктурите и психолозите в армията.

7. Заключение

Дисертационният труд на докторант Мая Рогашка разглежда актуален и значим проблем свързан с възможностите за подобряване подготовката, формиране и развитие на лидерските качества на бъдещите морски командни кадри. Получените резултати имат научно и приложно значение, изразено във възможността за внедряване на тренинговите форми на обучение. Идеите на автора са популяризирани чрез 12 научни публикации, свързани с изследвания проблем.

На основата на направеното изложение в становището считам, че разработеният дисертационен труд на тема „Възможности за приложение на психологическия тренинг и влиянието му върху изграждане на лидерски качества на морските кадри за военноморските сили и търговското корабоплаване” отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение. Предлагам на Уважаемото научно жури да даде образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Военна психология” на докторант Мая Велинова Рогашка.

12.03. 2014 г.
Варна

Член на научното жури:.....
/доц. Д-р Райна Стойнешка/

